

POLİETİLEN TEREFTALAT (PET) CİPS İTHALATINA YÖNELİK KORUNMA ÖNLEMİ SORUŞTURMASINA İLİŞKİN ÖZET SONUÇ RAPORU

1. SORUŞTURMAYA İLİŞKİN GENEL BİLGİLER

1.1. Başvuru

12/11/2020 tarihli ve 3192 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe konan Polietilen Tereftalat Cips İthalatında Korunma Önlemi Uygulanmasına İlişkin Karar kapsamında, 3907.69.00.00.00 Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonunda (GTİP) “Diğerleri” şeklinde tanımlanan PET Cips ithalatında korunma önlemi uygulanmaktadır. Halihazırda 0,056 ABD Doları/Kg ek mali yükümlülük şeklinde uygulanan önlem, 12/12/2023 tarihinde son bulacaktır.

Bu çerçevede, mevcut korunma önleminin uzatılmasına ilişkin olarak SASA Polyester A.Ş. (SASA) başvuru sahibi firma olarak, Koza Polyester San. Tic. A.Ş (Koza) başvuruya destek veren üretici olarak üretimini gerçekleştirdikleri PET cips ithalatında uygulanmakta olan korunma önleminin yerli üretim dalı üzerinde ciddi zararı önlemek veya gidermek için gerekli olmaya devam etmekte olduğunu belirterek yerli üretim dalının piyasa koşullarına uyum sağlayabilmesi için söz konusu önlemin uzatılması talebiyle başvuruda bulunmuşlardır.

1.2. Soruşturma Açılması

Başvurunun ön incelemesinde, başvuru konusu ürünün ithalatının piyasa payında genel itibariyle düşüş yaşandığı ve aynı dönemde yerli üreticilerin ekonomik göstergelerinde belirli ölçüde bir toparlanma olduğu, diğer yandan yerli üreticilerin kârlılık oranlarının ise düşüş gösterdiğine ilişkin tespitler İthalatta Korunma Önlemleri Kurulu'na (Kurul) sunulmuş olup Kurul başvuru konusu ürünün ithalatında yürürlükte bulunan korunma önleminin ciddi zararı önlemek veya gidermek için gerekli olmaya devam edip etmediğinin tespit edilmesi ve yerli üreticilerin piyasa koşullarına uyumlarının ayrıntılı olarak incelenebilmesi amacıyla mevcut önlemin gözden geçirilmesi için bir korunma önlemi soruşturması açılmasına karar vermiştir.

Bu çerçevede, 11/05/2023 tarihli ve 32187 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Korunma Önlemlerine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2023/2) ile korunma önlemi uzatma soruşturması açılmıştır. Ayrıca, soruşturma açılışına ilişkin ‘G/SG/N/6/TUR/27/Suppl.1’ numaralı Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) bildirimini 16/05/2023 tarihinde yayımlanmıştır.

1.3. Soruşturma Dönemi

Soruşturma dönemi olarak yıl bazında 2018-2022, dönemsel olarak ise 2022 ve 2023 yıllarının ilk 6 ayı esas alınmıştır. Bu çerçevede, yerli üretim dalının ekonomik göstergeleri ve ithalat istatistikleri 2018-2022 arasındaki 5 yıllık rakamlar ile 2022 ve 2023 yıllarının Ocak-Haziran dönemi için sunulmuştur. İthalat verileri ise, dönemsel verilerin daha güncel haliyle değerlendirilebilmesi için 2022 ve 2023 yıllarının Ocak-Eylül dönemleri için ayrıca incelenmiştir. Nispi ithalatın ve tüketim miktarının hesaplanmasında yerli üretim verileri ile paralel olması açısından 2022-2023 Ocak-Haziran verileri kullanılmıştır.

1.4. İlgili Taraflar ve Tarafları Dinleme Toplantıları

Soruşturma açılış Tebliğinde ilgili taraflara kendilerini tanıtmaları, varsa sözlü olarak dinlenme taleplerini iletmeleri, istenen bilgi ve belgeleri sunmaları için 30 gün süre verilmiştir.

Bu çerçevede, öngörülen süre içerisinde 2 adet yurt dışında yerleşik ihracatçı/üretici firma, 1 adet Türkiye’de yerleşik ithalatçı firma, 1 adet Türkiye’de yerleşik sektör meslek kuruluşu ve 3 adet yabancı hükümet ve diplomatik temsilcilik niteliğinde diğer ilgili taraf olmak üzere toplam 7 ilgili taraf başvurusu alınmış olup ilgili tarafların listesi Ek-1a’da yer almaktadır.

Soruşturma kapsamında ithalatçı, ihracatçı ve diğer ilgili tarafların görüşlerinin dinlenmesi amacıyla 10/08/2023 tarihinde kamu dinleme toplantısı gerçekleştirilmiştir. Ayrıca, bir ithalatçı firma ile bireysel dinleme toplantısı 15/09/2023 tarihinde gerçekleştirilmiştir. Kamu dinleme toplantısına katılan ilgili tarafların 18/08/2023 tarihine kadar Bakanlığa ilettiği gizli olmayan görüşleri, Bakanlığın internette yer alan soruşturma sayfasında yayımlanmıştır.¹

1.5. Yerinde İnceleme

Soruşturma kapsamında başvuru sahibi firma tarafından Bakanlığımıza iletilen ekonomik göstergelerin doğruluğunu teyit etmek ve soruşturma konusu ürünün üretim sürecine ilişkin bilgi temin etmek amacıyla 16-17/10/2023 tarihlerinde firmanın Adana/Seyhan’da yerleşik üretim tesisinde yerinde inceleme faaliyeti gerçekleştirilmiştir.

2. SORUŞTURMA KONUSU ÜRÜN

2.1. Genel Bilgiler

Soruşturma konusu ürün, 3907.69.00.00.00 GTİP altında yer alan eşya olarak belirlenmiştir.

Başvuru sahibi SASA, polyester elyaf, filament ve PET cips’in de dâhil olduğu muhtelif polimerlerin üretimini gerçekleştirmekte, başvuru konusu ürünün diğer üreticisi Koza ise polimer ile tekstil sektörü için polyester kesik elyaf üretimi yapmaktadır. Üretim rakamı itibarıyla SASA’nın, İthalatta Korunma Önlemleri Yönetmeliği’nin 2 nci maddesinde “yurt içinde faaliyet gösteren ve benzer veya doğrudan rakip malların tamamını veya önemli bir kısmını üreten üreticiler” şeklinde belirtilen “yerli üretici” tanımını karşıladığı değerlendirilmektedir.

Başvuruyu destekleyen diğer yerli üretici Koza, soruşturma açılması kapsamında başvuruya destek veren firma olup anılan firma tarafından gerçekleştirilen PET Cips üretiminin önemli bir kısmı kendi üretimini gerçekleştirdiği polyester elyaf hammaddesi olarak firma bünyesinde girdi olarak kullandığı için yerli üretimin ekonomik göstergelerinin değerlendirilmesinde bu firmanın verileri kullanılmamıştır.

2.2. Soruşturma Konusu Ürünün Kullanım Alanları

PET Cips ürünü, tekstil (elyaf, iplik, dokunmamış, endüstriyel tekstil), ambalaj (levha-film), mühendislik polimerleri ve çok çeşitli plastik malzeme üretiminde kullanılır. İlgili ürünün kullanım alanları aşağıdaki gibidir:

- Film (başta gıda paketlenme olmak üzere her türlü film uygulamaları)
- Enjeksiyon (her türlü plastik malzeme üretimi)
- Endüstriyel (kord bezi gibi yüksek mukavemet gerektiren endüstriyel uygulamalar)
- Tekstil (kesikli/kesiksiz elyaf, non-woven üretimleri, POY, iplik)

¹ <https://ticaret.gov.tr/ithalat/ticaret-politikasi-savunma-aracлари/korunma-onlemleri/sorusturmalar/devam-eden-sorusturmalar-ongoing-investigations/i-uzatma-teblig-no2023-2-pet-cips-tum-ulkeler>

2.3. Soruşturma Konusu Ürünün Üretim Süreci

Soruşturma konusu ürünün üretim süreci Dimetil Tereftalat veya Tereftalik Asit'in, Mono Etilen Glikol ile esterleşme reaksiyonuna girmesi ile başlamaktadır. Bu reaksiyon sonucunda monomer adı verilen bir ara ürün oluşmakta olup DMT üretimi sürecinde metanol, PTA üretiminde ise su, yan ürün olarak açığa çıkmaktadır. Oluşan monomerlerin uygun koşullarda polimerleşmesi sonucunda ise PET polimeri oluşmaktadır. Polimerleşme sonunda başta kullanılan MEG'in bir kısmı yan ürün olarak sistemden çıkmaktadır. Söz konusu esterleşme ve polimerleşme reaksiyonları "batch polimer" veya "continuous polimer" olarak adlandırılan tesislerde reaktörlerden oluşan kapalı sistemlerde gerçekteleşmektedir. Oluşan polimer önce soğutulurak katılaştırılmakta, sonra kesilerek cips formuna getirilmektedir. Cips formundaki ürün önce ürün silosuna aktarılırken, oradan da "big bag" çuvalara doldurularak stoklanmaktadır.

2.4. Benzer ve Doğrudan Rakip Ürün

İthal ve yerli PET Cips ürünü, birbirlerinin yerine kullanılabilmekte ve fiziksel-kimyasal özellikleri ile üretim teknolojileri açısından benzerlik göstermektedir. Bu faktörler göz önüne alındığında yerli üretilen ürün ile ithal edilen ürün benzer ürün olarak değerlendirilmektedir.

2.5. Soruşturma Konusu Ürünün İthalatında Uygulanan Mevzuat

Soruşturma konusu PET cips ithalatında gümrük vergisi Gelişme Yolundaki Ülkeler için %3, Diğer Ülkeler için %6,5 olarak uygulanmaktadır.

2.5.1. Mevcut Korunma Önlemi

Yerli üreticiler SASA ve Koza tarafından 2020 yılında PET cips ithalatına korunma önlemi uygulanmasına yönelik başvuruda bulunulmuş olup, PET Cips İthalatında Korunma Önlemi Uygulanmasına İlişkin Karar çerçevesinde söz konusu ürünlerin ithalatında 3 yıl süreyle ek mali yükümlülük şeklinde korunma önlemi uygulanmaya başlamıştır. Hâlihazırda 0,056 ABD Doları/Kg tutarında ek mali yükümlülük şeklinde uygulanan önlem, 12/12/2023 tarihinde son bulacaktır.

3. İTHALATIN SEYRİ VE İTHALATIN GERÇEKLEşME KOşULLARI

Soruşturma konusu ürün için mutlak ve nispi ithalatın, ithalatın yurtiçi piyasadan aldığı payın ve ithalatın ülkelere göre dağılımının yıllar itibariyle seyri aşağıda yer almaktadır.

3.1. İthalatın Miktar ve Oransal Değişimi

İTHALAT	Miktar (Ton)	DİR Pay (%)	Değer (Bin ABD \$)	B.F. (\$/Kg)	Değişim %		
					Miktar	Değer	B.F.
2018	102.103	26	126.875	1,24			
2019	123.212	53	137.190	1,11	21	8	-10
2020	124.036	43	102.064	0,82	1	-26	-26
2021	112.211	60	123.079	1,10	-10	21	33
2022	140.130	56	193.530	1,38	25	57	26
2022/9	116.487	56	163.839	1,41			

İTHALAT	Miktar (Ton)	DİR Pay (%)	Değer (Bin ABD \$)	B.F. (\$/Kg)	Değişim %		
					Miktar	Değer	B.F.
2023/9	62.515	51	69.727	1,12	-46	-57	-21

Soruşturma konusu ürünün ithalatı yıllık bazda 2021 yılındaki azalma hariç artış eğiliminde olmuştur. 2018 yılında 102,1 bin ton seviyesinde olan ithalat 2019 ve 2020 yıllarında artarak 2020’de 124 bin ton seviyesine ulaşmıştır. 2021 yılında 112,2 bin tona gerileyen ithalat 2022’de %25 artışla 140,1 bin ton seviyesine ulaşmıştır. Dönemsel ithalat ise 2023 yılının ilk 9 ayında önceki yılın aynı dönemine göre %46 azalarak 62,5 bin tona gerilemiştir. 2018 yılında toplam ithalatın miktar bazında %26’sı dahilinde işleme rejimi (DİR) kapsamında gerçekleşirken bu oran 2022 yılında %56’ya yükselmiştir. 2023 yılı ilk 9 aylık döneminde ise ithalatın %51’i DİR kapsamından yapılmıştır.

Değer bazında ise ithalat, korunma önleminin uygulamaya konduğu 2020 yılından itibaren yıllık bazda artış eğiliminde olmuştur. 2018 yılında 126,9 milyon ABD doları (\$) seviyesinde olan ithalat 2022 yılında 193,5 milyon \$ seviyesine ulaşmıştır. Dönemsel ithalat ise değer bazında 2023 yılının ilk 9 ayında 2022’nin aynı dönemine göre %57 azalarak 69,7 milyon \$ seviyesine gerilemiştir. Yıllık bazda ithalata ilişkin birim fiyatlar 2019 ve 2020 yıllarında önceki yıllara kıyasla azalmış, 2021’den itibaren ise artmıştır. 2018’de 1,24 \$/kg olan ithal birim fiyat 2022’de 1,38 \$/kg olarak gerçekleşmiştir. Dönemsel birim fiyatlar ise 2023 yılının ilk 9 ayında önceki yılın aynı dönemine göre %21 azalmış ve 1,12 \$/kg seviyesinde gerçekleşmiştir.

3.2. Nispi İthalat

3.2.1. İthalatın Yerli Üretime Oranı

Nispi İthalat	2018	2019	2020	2021	2022	2022/6	2023/6
İthalat/Yerli Üretim Endeksi	100	92	67	38	46	100	56

*Başvuru sahibi yerli üreticinin üretim verilerine dayanmaktadır.

Nispi ithalat, ithalatın yerli üretime oranına tekabül etmekte olup söz konusu veri yukarıda yer alan tabloda endeks değerleriyle gösterilmiştir. İthalatın yerli üretime oranı, ithalatın yerli üreticinin üretimine miktar bazında oranlanması sonucunda elde edilmiştir.

Soruşturma konusu dönemde ithalatın yerli üretime oranı yıllık bazda 2022’ye kadar azalmış, 2018 yılında 100 olan ithalatın yerli üretime oranı endeksi 2021’de 38 puana gerilemiştir. Endeks 2022’de 46 puana yükselmiştir. 2022 yılının ilk 6 ayında 100 olan endeks 2023’ün aynı döneminde 56 puana gerilemiştir.

3.2.2. İthalatın Piyasa Payı

İthalatın piyasa payı hesabında, başvuru sahibi SASA ile başvuruyu destekleyen Koza firmalarının yurt içi satışları ile ithalat istatistikleri kullanılarak yurt içi piyasa (tüketim) verisine ulaşılmış olup ithalatın tüketime oranı ile ithalatın piyasa payı elde edilmiştir.

İthalat/Toplam Tüketim	2018	2019	2020	2021	2022	2022/6	2023/6
İthalatın Piyasa Payı Endeksi	100	88	70	49	57	100	62
Yerli Üretimin Piyasa Payı Endeksi	100	126	168	216	199	100	125

Bu kapsamda, ithalatın piyasa payı 2018-2021 yılları arasında azalmış ve 2018 yılında 100 olan ithalatın piyasa payı endeksi 2021 yılında 49 puana gerilemiştir. 2022 yılında ise endeks 57 puana yükselmiştir. Dönemsel endeks ise 2022'nin ilk 6 ayında 100 puandan 2023'ün aynı döneminde 62 puana gerilemiştir.

3.3. Ülkeler İtibarıyla İthalat

Soruşturma konusu ürünün ithalatında 2022'den itibaren en fazla payı alan ülkelerin sırasıyla Çin Halk Cumhuriyeti (ÇHC), Malezya ve Güney Kore olduğu görülmektedir. 2023 yılının ilk 9 ayında ithalatın yarısından fazlasını ÇHC menşeli ürünler oluştururken Malezya ve Güney Kore'nin ithalattan aldıkları paylar sırasıyla %24 ve %6 olmuştur. İthalatın en fazla yapıldığı ÇHC'den ülkemize PET cips ithalatı 2018-2022 döneminde 2020 yılı haricinde sürekli artmış ve anılan ülkenin ithalatımızdaki payı 2022 yılında %43 iken 2023 yılı ilk 9 ayında %52'ye yükselmiştir.

Malezya'nın ülkemiz pet cips ithalatından aldığı pay ise 2018-2020 yılları arasında artmış, 2021 ve 2022'de azalmakla birlikte 2023 yılı 9 ayında yeniden artarak %24'e ulaşmıştır. Güney Kore'nin ülkemiz pet cips ithalatından aldığı pay ise soruşturma döneminde 2021 yılı haricinde azalmış ve 2023 yılı ilk 9 ayında %6 olarak gerçekleşmiştir. Ülke bazında ithalat istatistikleri Ek-1b'de yer almaktadır.

3.4. Fiyat Karşılaştırması

Fiyat Karşılaştırması	Birim	2018	2019	2020	2021	2022	2022/6	2023/6
Birim Ticari Maliyet	TL/Kg	X	X	X	X	X	X	X
Birim Ticari Maliyet	\$/Kg	X	X	X	X	X	X	X
Yurt İçi Satış Fiyatı	TL/Kg	X	X	X	X	X	X	X
	\$/Kg	X	X	X	X	X	X	X
Makul Satış Fiyatı (Ticari Maliyet + %10 Kâr)	TL/Kg	X	X	X	X	X	X	X
	\$/Kg	X	X	X	X	X	X	X
İthal Birim Fiyatları	\$/Kg	1,24	1,11	0,82	1,10	1,38	1,39	1,10
Birim İthal Maliyeti	\$/Kg	1,34	1,20	0,88	1,18	1,48	1,49	1,18
Fiyat Kırılması	%	X	-X	-X	-X	-X	-X	-X
Fiyat Baskısı	%	X	X	-X	-X	-X	-X	X

Yukarıdaki tabloda yerli üretim dalının soruşturma konusu ürüne ilişkin birim yurt içi satış fiyatları ve üretim maliyetleri ile ithal ürünün birim maliyetlerine yer verilmiş olup bu kapsamda ithal ürünlerin yerli ürünlerin fiyatlarını kırma ve baskılama oranları hesaplanmıştır. Fiyat kırılması hesaplanırken yurt içi satış fiyatı ile ithal birim maliyeti arasındaki farkın yurt içi satış fiyatına oranlanması formülü kullanılmıştır. İthal birim maliyeti ise soruşturma konusu ürünün CIF fiyatına yürürlükte olan gümrük vergisi ve %1 oranında diğer masraflar eklenerek belirlenmiştir.

Bu kapsamda soruşturma konusu ürünlerin ithal edilenlerinin birim maliyetleri ile yurt içinde üretilenlerin iç piyasa birim satış fiyatları karşılaştırıldığında, 2018 yılında fiyat kırılması %X olarak gerçekleşirken 2019-2022 yıllarında ve 2022 ve 2023 yıllarının ilk 6 aylık döneminde fiyat kırılması oluşmamıştır.

Fiyat baskısı hesaplanırken ise, yerli üreticinin ortalama birim ticari maliyetine %10 oranında eklenen makul kârla bulunan "makul satış fiyatı" ile ithal birim maliyetleri karşılaştırılmıştır. Bu çerçevede hesaplanan fiyat baskısının 2018-2012 yıllarında oluşmazken 2023 yılının ilk 6 aylık döneminde ithal birim fiyatları yerli ürün yurt içi satış fiyatlarını %X oranında baskılamıştır.

4. YERLİ ÜRETİM DALININ EKONOMİK GÖSTERGELERİ

Bu bölümde yer alan göstergeler başvuru sahibi firma tarafından sağlanan ve 2018-2022 yıllarının tamamı ile 2022-2023 yıllarının 6 aylık dönemlerini kapsayan verilerden kullanılarak hazırlanmıştır. Buna ek olarak, başvuruda sunulan veriler, baz yıl olarak alınan 2018 rakamlarına göre endekslenmiştir. Tüketim verisi hesaplanırken ise başvuruyu destekleyen firmanın yurt içi satış verileri de hesaplama dahil edilmiştir.

4.1 Tüketim

Tüketim	2018	2019	2020	2021	2022	2022/6	2023/6
Endeks	100	136	173	222	242	100	75

Tabloda yer alan tüketim verisi yerli üreticilerin yurt içi satış rakamları ile genel ithalat rakamlarının konsolide edilmesiyle hesaplanmıştır. Buna göre, yıllık bazda tüketimin soruşturma konusu dönem boyunca arttığı görülmektedir. 2018 yılında 100 olan tüketim endeksi 2022'de 242 puana ulaşmıştır. Dönemsel tüketim ise 2023 yılında bir miktar gerileme göstermiştir. 2022 yılının ilk 6 ayında 100 olan endeks 2023 yılının aynı döneminde 75 puana gerilemiştir.

4.2 Üretim

Üretim	2018	2019	2020	2021	2022	2022/6	2023/6
Endeks	100	131	182	290	301	100	83

Soruşturma konusu ürünün üretimi yıllık bazda soruşturma konusu dönem boyunca artmıştır. 2018'de 100 olan üretim endeksi 2022'de 301 puan seviyesine yükselmiştir. Diğer yandan üretim miktarı 2023 yılında dönemsel olarak azalmış, 2022 yılının ilk 6 aylık döneminde 100 olan endeks 2023 yılının aynı döneminde 83 puana gerilemiştir.

4.3 Yurt İçi Satışlar

Yurt İçi Satışlar	2018	2019	2020	2021	2022	2022/6	2023/6
Endeks	100	174	327	551	556	100	94

Yerli üreticinin yurt içi satışları yıllık bazda artmış, 2018'de 100 olan yurt içi satış endeksi 2022'de 556 puana ulaşmıştır. Dönemsel bazda ise yurt içi satışlar 2023 yılında azalma eğilimine geçmiştir. Dönemsel yurt içi satış endeksi 2022 yılının ilk 6 ayında 100 puandan 2023'ün aynı döneminde 94 puana gerilemiştir.

4.4 Kapasite

Kapasite	2018	2019	2020	2021	2022	2022/6	2023/6
Kapasite (Endeks)	100	149	292	716	705	100	97
KKO (Endeks)	100	88	62	40	43	100	86

Soruşturma konusu ürünün kurulu üretim kapasitesi 2018-2021 yılları arasında sürekli olarak artmış ve 2018 yılında 100 olan kapasite endeksi 2021’de 716 puana ulaşmıştır. 2022 yılının ikinci yarısında eski teknoloji ve küçük kapasiteli bir PET cips tesisinin kapatılması nedeniyle kapasitede yaşanan düşüş ile endeks 705 puana gerilemiştir. Dönemsel kapasite endeksi de 2023 yılının ilk 6 ayında bir önceki yılın aynı dönemine göre 3 puan gerilemiş ve 97 olmuştur.

Pet cips üretiminde kapasite kullanım oranı (KKO) ise 2018-2021 yılları arasında azalmış; 2018’de 100 olan KKO endeksi 2021’de 40’a gerilemiştir. Endeks 2022’de 43 puana yükselmiştir. Dönemsel KKO endeksi ise 2022 yılının ilk 6 ayında 100 iken 2023’ün aynı döneminde 86 puana gerilemiştir.

4.5 Dönem Sonu Stoklar

Stoklar	2018	2019	2020	2021	2022	2022/6	2023/6
Endeks	100	240	328	93	410	100	234

Dönem sonu stok miktarı 2018-2020 yılları arasında artmış, 2018 yılında 100 olan dönem sonu stok endeksi 2020’de 328 puana yükselmiştir. Endeks 2021 yılında 93 puana gerilemiş, 2022 yılında ise önemli oranda artarak 410 puana yükselmiştir. Dönem sonu stoklar 2023 yılında dönemsel olarak da artmaya devam etmiş, 2022 yılının ilk 6 ayında 100 olan endeks 2023’ün aynı döneminde 234 puana yükselmiştir.

4.6 İstihdam

İstihdam	2018	2019	2020	2021	2022	2022/6	2023/6
Endeks	100	124	169	213	257	100	106

PET cips üretiminde istihdam edilen personel sayısı soruşturma konusu dönem boyunca artmış ve 2018 yılında 100 olan istihdam endeksi 2022’de 257 puana yükselmiştir. İstihdam artışı 2023 yılında dönemsel olarak da devam etmiş, 2022 yılının ilk 6 ayında 100 olan endeks 2023’ün aynı döneminde 106 puana ulaşmıştır.

4.7 Verimlilik

Verimlilik	2018	2019	2020	2021	2022	2022/6	2023/6
Endeks	100	106	108	136	117	100	79

Kişi başına ton cinsinden yıllık üretimi ifade eden verimlilik 2018-2021 yılları arasında artmış, 2022’den itibaren ise azalmıştır. 2018’de 100 olan verimlilik endeksi 2022’de 117 puan olarak gerçekleşmiştir. Verimlilik 2023 yılının ilk 6 ayında 2022’nin aynı dönemine göre azalmış, 2022’nin ilk 6 ayında 100 olan endeks 2023’ün aynı döneminde 79 puana gerilemiştir.

4.8 Kârlılık

Kârlılık	2018	2019	2020	2021	2022	2022/6	2023/6
Endeks	100	32	72	75	54	100	-18

Soruşturma konusu ürünün kârlılığı soruşturma konusu dönemde dalgalı bir seyir izlemekle birlikte kârlılıkta aşağı yönlü bir eğilim hâkim olmuştur. 2018 yılında 100 olan kârlılık endeksi 2019’da 32 puana gerilemiş, 2020 ve 2021 yıllarında artarak 2021’de 75 puana ulaşmış, 2022’de ise 54 puana gerilemiştir. Dönemsel kârlılıkta ise negatif bir eğilim tespit

edilmiştir. Endeks 2022 yılının ilk 6 ayında 100 iken 2023'ün aynı döneminde yerli üretimin zararına faaliyet göstermesiyle -18 puana düşmüştür.

5. İLGİLİ TARAFLARIN GÖRÜŞLERİ VE DEĞERLENDİRMESİ

Bu kısımda, soruşturma kapsamında ilgili taraflarca dile getirilen görüşler sunulmuştur. Söz konusu görüşlerin birçok noktada örtüşmesi nedeniyle tekrarı önlemek amacıyla ilgili taraf görüşleri dile getiren taraflara göre değil, ileri sürülen görüşlerin konusuna göre sınıflandırılarak aşağıda sunulmaktadır. Ayrıca, söz konusu görüşlere ilişkin soruşturma sırasında yapılan tespitlere dayalı değerlendirmelere de görüşlerin altında yer verilmektedir.

Görüş: Yerli üreticilerin tüketim, kârlılık, kapasite, üretim, istihdam ve satışlar gibi ekonomik göstergelerinde iyileşme mevcuttur. Ekonomik ve finansal göstergelerin olumlu bir seyir izlediği başvuru sahibi firmanın büyük ve sermaye yoğun PTA yatırımına başlamış olmasından da anlaşılmaktadır. Bu kapsamda, Dünya Ticaret Örgütü Korunma Önlemleri Anlaşması'nda (Anlaşma) belirtilen ciddi zarar ya da zarar tehdidinin oluşmadığı düşünülmektedir. Yerli üretim dalının tamamen rekabetçi hale gelmesi ve tüm ekonomik göstergelerin düzelmiş olması nedeniyle önlemin uzatılması durumunda 0,04-0,03 \$/kg seviyelerine indirilmesi gerekmektedir.

Değerlendirme: Anlaşma'nın 7.4 maddesi uyarınca korunma önlemi uygulama süresi boyunca düzenli aralıklarla liberalize edilmekte olup önlem seviyesinin belirlenmesinde ithalatın gelişimi ve ithalat şartlarının yerli üretim dalı üzerindeki etkisi dikkate alınmaktadır. Anlaşma'nın 7.2 nci maddesi uyarınca korunma önleminin uzatılması, ciddi zararı önlemek veya gidermek için gerekli olmaya devam ettiğini ve sanayi dalının intibak etmekte olduğunu gösteren deliller olduğunu tespit etmiş olmak kaydıyla mümkün olabilmektedir. Yerli üreticilerin yeni rekabet şartlarına intibakına ilişkin en önemli bulgulardan biri de önlem süresince üretim ölçeğini artırmaya yönelik faaliyetler olup bu kapsamda üretime ilişkin gerçekleştirilen yeni yatırımlar önemli ve gerekli bir faktör olarak değerlendirilmektedir.

Görüş: Soruşturma dönemi itibarıyla X ülkesinin PET cips ithalatından aldığı pay %0,1 seviyelerine kadar gerilemiştir. İthalat rakamlarının analizi neticesinde X ülkesinin Anlaşma'nın 9.1 maddesi hükümlerine göre alınacak olası bir önlemden muaf tutulması gerekmektedir.

Değerlendirme: Korunma Önlemleri Anlaşması'nın 9 uncu maddesi "*Gelişme yolunda üye (GYÜ) ülke menşeli bir ürüne karşı, bu ülkenin ilgili ürünün ithalatçı üye ithalatındaki payı yüzde 3'ü ve toplu olarak yüzde 3'ten daha az ithalat payına sahip gelişme yolundaki üye ülkelerin ilgili ürünün toplam ithalatının yüzde 9'unu geçmediği sürece, korunma tedbirleri uygulanmayacaktır.*" hükmünü içermektedir. Bu hüküm çerçevesinde, gelişme yolundaki ülke statüsündeki ülkeler ile diğer ülkelerin ithalattan aldıkları pay incelenerek, olası bir önlemden muaf tutulacak ülkeler korunma önlemi uygulamasının en başında belirlenmekte ve bir liste halinde DTÖ üyesi ülkelere bildirilmektedir. Korunma önleminin uygulanmaya başlamasını müteakip belirli ülkeler menşeli ithalatın azalması önlemin beklenen bir sonucu olarak değerlendirilmekte ve uygulama süresi uzatılan önlemlerde daha önce belirlenen GYÜ listesi kapsamında bir değişikliğe gidilmemektedir. Bu kapsamda X ülkesi belirlenmiş olan GYÜ listesinde yer almamaktadır.

Görüş: PET cips, tekstil sektörü üretim zincirinin ilk halkasında yer alan stratejik bir girdi konumunda olup ülkemizde yeterli üretimi bulunmamaktadır. Soruşturma konusu ürün ayrıca teknik tekstil, plastik ambalaj, kan alma tüpü gibi çeşitli ürünlerin hammaddesi niteliğinde olup

anılan türünde başlatılan korunma önlemi uygulaması, bu ürünü girdi olarak kullanan birçok sektörde maliyetleri arttırarak nihai ürünlerde ithal ürünlere karşı rekabet dezavantajına sebep olmaktadır. Söz konusu sektörlerde uluslararası piyasalarda rekabet gücünün artması ve ülke ekonomisi yararının gözetilmesi için korunma önlemi süresinin uzatılmaması gerekmektedir.

Değerlendirme: Korunma önlemleri; ticaretin serbestisi ve öngörülebilirliğini esas alan DTÖ'nün genel prensiplerine istisna olarak ve geçici süreyle uygulanan, uygulanmasında ülke yararı gözetilen önlemlerdir. Bu kapsamda, önlem uygulanacak ürünün değer zincirindeki yeri dikkate alınmakla birlikte nihai değerlendirmede söz konusu ürünün yerli üretiminin iç piyasadaki rekabet gücünü sağlamak amaçlanmaktadır. Bu nedenle, artan ithalatın yerli üretim dalı üzerinde neden olduğu zarar veya zarar tehdidiyle sınırlı ve geçici olarak uygulanan önlemlerde, düzenli liberalizasyon ilkesi ile önlemin etkisinin, intibak süreci ile eş zamanlı olarak azaltılması amaçlanmaktadır.

Polyster iplik üretiminin hammaddesi olan PET cipsin yanı sıra, her türlü PET cips yerli üretici firmanın mevcut kapasitesi dâhilinde stoklu olarak üretilmekte olup ürünler müşterilerin talebi üzerine teslim tarihine uygun bir şekilde sevk edilmektedir. Firmanın kurulu PET cips de dahil olmak üzere çeşitli ürünlerin üretiminde ikame yapılabilmesine olanak sağlayan polimer kapasitesinin talebi karşılayabilecek düzeyde olduğu anlaşılmıştır.

Görüş: Yerli üreticinin ürettiği PET cips, daha çok plastik malzeme, ambalaj ve tekstil sektörlerine hitap etmekte olup teknik tekstilde kullanılan yüksek mukavemetli ipliklerin üretiminde kullanılan PET cipslerde aranan özelliklere sahip değildir. Yüksek mukavemetli iplik üretiminde kullanılan PET cipslerin viskozitesi, sayısı, rengi, boyu ve kimyasal yapısı ve geometrisi (silindirik yapıda olması) önem taşımakta olup ürünlerin yalnızca yüksek devirlerdeki iplik üretimine elverişli olan PTA bazlı olmaları gerekmektedir. Bu yönüyle, yerli üreticilerin ürettiği PET cips, kord bezi üretiminde kullanılan PET cipsin talep edilen teknik özelliklerini (vizkozite, CEG spekt değerleri vb.) taşımamaktadır. Kord bezi üretiminde kullanılan pet cipsin yerli üretiminin olmaması, hammaddenin temininin sürekliliğinin önem arz etmesi ve kesikli talebe hızlı cevap vermesi sebebiyle ithal ürün tercih edilmektedir.

Değerlendirme: Yüksek mukavemetli iplik üretimi için yüksek içsel vizkoziteli pet cipsler kullanılmakta olup yerli üreticinin mevcut üretim teknolojisinin istenen içerik ve özellikte ürünleri üretebildiği anlaşılmıştır. Ayrıca, yerli üreticinin kurulu kapasitesi ve üretim teknolojisi kapsamında küresel ve silindirik formda pet cips üretebildiği tespit edilmiştir.

Görüş: 2020 yılında uygulanmaya başlayan korunma önlemi sonrasında ithalat geçici bir süre için baskılanmış olsa da ithalatın artış seyri izleyen yıllarda değişmemiş, ithalat mevcut önleme rağmen artmaya devam etmiştir. Bunun sebebi, pet cips talebinin fiyat elastikiyetinin düşük olması (özellikli ürün gerektiren işgal sahalarında ithal ürünün yerli üretim ikamesinin bulunmaması) ve yerli pet cips fiyatlarının ithal ürünlerden daha yüksek tutulmasıdır. Korunma önleminin uzatılması durumunda yerli pet cips fiyatlarının daha da artacağı değerlendirilmektedir.

Değerlendirme: Soruşturma konusu ürünün ithalatına ilişkin değerlendirmelere Raporun 2. Bölümünde yer verilmiştir. Anlaşma ve ilgili iç Mevzuat çerçevesinde, korunma önlemi uzatma soruşturmalarında ithalat artışının yavaşlamaması veya ithalatın azalması gibi durumlara ilişkin tek ve kesin bir değerlendirme yapılmamakta olup bu husus önlemin, ciddi zararı veya zarar tehdidini önlemek için, devamına gerekli olup olmadığı ve yerli üretim dalının yeni rekabet ortamına intibak şartları ile birlikte değerlendirilmektedir. İthal ürünler ile yerli ürünler arasındaki fiyat karşılaştırmasına ise Raporun 3.4 üncü bölümünde yer verilmiştir.

6. YERLİ ÜRETİCİLERİN PİYASA KOŞULLARINA UYUMUNA İLİŞKİN KANITLAR

DTÖ Korunma Önlemleri Anlaşması'nın 7.2 ve İthalatta Korunma Önlemleri Yönetmeliğinin 11.3 maddeleri uyarınca, bir korunma önlemi, "korunma önleminin ciddi zararı önlemek veya gidermek için gerekli olmaya devam ettiğini ve sanayi dalının intibak etmekte olduğunu gösteren deliller olduğunu tespit etmiş olmak" şartıyla uzatılabilmektedir. Bu çerçevede Anlaşma ile Yönetmelikte bir korunma önleminin uzatılması için öngörülen koşullar mevcut soruşturma bağlamında aşağıda değerlendirilmektedir.

6.1. Korunma Önleminin Ciddi Zararı Önlemek veya Gidermek İçin Gerekli Olmaya Devam Edip Etmediğinin Değerlendirilmesi

Soruşturma konusu ürünün yurt içi tüketimi yıllık bazda sürekli artarak 2022 yılında yaklaşık X ton seviyesine ulaşmıştır. Dönemsel tüketim ise 2023 yılında bir miktar azalmıştır. Pet cips ithalatı yıllık bazda dalgalı seyir izlemekle birlikte 2022 yılında artmış, 2023 yılının ilk 6 ayında ise azalmıştır. Artan yurt içi tüketim içerisinde ithalatın piyasadaki aldığı pay 2018-2021 yılları arasında azalmakla birlikte 2022 yılında yeniden artmıştır. Nispi ithalat da 2022 yılında artmıştır.

Soruşturma konusu ürünün kati ithalatı miktar bazında 2020 ve 2022 yıllarında artmış, kati ithalatın toplam gerçekleşen ithalat içindeki payı ise 2022 yılından itibaren artmıştır. İthalata ilişkin birim fiyatlar genel ithalat gerekse DİR ve kati ithalat kapsamında 2023'ün ilk yarısında gerilerken DİR kapsamında gerçekleşen ithalata ilişkin birim fiyatlar 2021 yılı ve 2023 yılının ilk 6 aylık döneminde genel ithal birim fiyatının altında gerçekleşmiştir.

Soruşturma konusu ürünün üretimi ve yurt içi satışları 2018-2022 yıllarında artmakla birlikte 2023 yılının ilk 6 aylık döneminde azalmıştır. Soruşturma konusu ürünün üretim kapasitesi 2022 yılında bir miktar azalmış, kapasite kullanım oranı ise yıllık bazda 2022 yılı haricinde, dönemsel olarak ise pet cips üretim kapasitesindeki cüzi azalmaya bağlı olarak 2023 yılının ilk 6 aylık döneminde 2022'nin aynı dönemine göre azalmıştır. Yerli üreticinin pet cips üretiminde istihdam ettiği personel sayısı soruşturma konusu dönem boyunca artmış, dönem sonu stok miktarı 2020 yılı haricinde sürekli artarken verimlilik 2022 yılından itibaren azalmıştır.

Yerli üreticinin toplam satışlarındaki kârlılığı 2022'den itibaren azalmış, 2023'ün ilk yarısında pet cips satışlarında kârlılık negatif göstergelere gerilemiştir. Yerli üreticinin yurt içi satış fiyatı 2018 yılı haricinde soruşturma konusu dönem boyunca genel ve kati ithalata ilişkin birim fiyatların üzerinde seyrederken üreticinin makul kâr eklenerek oluşturulan makul satış fiyatları 2023'ün ilk yarısında genel ve kati ithalata ilişkin birim fiyatların üzerinde gerçekleşmiş ve yurt içi satış fiyatları ithal birim fiyatları tarafından baskılanmıştır. Yerli üretim dalının ekonomik göstergelerine ilişkin veriler Ek-1c'de yer almaktadır.

PET Cips Dünya İhracatı (Miktar: Ton)

Ülke Adı	2018	2019	2020	2021	2022	Pay %	2022 Değişim %
ÇHC	429.559	538.753	394.227	686.238	773.661	20	13
Kore	501.852	470.951	432.166	509.850	511.731	14	0,4
Mısır	0	0	0	0	234.170	6,2	
Malezya	190.971	321.183	220.236	248.063	225.787	6,	-9

Ülke Adı	2018	2019	2020	2021	2022	Pay %	2022 Değişim %
Hindistan	225.976	202.701	184.901	252.183	218.237	5,8	-13
ABD	150.508	150.994	167.302	180.935	169.971	4,5	-6
Çin Tayvanı	213.607	191.823	152.929	182.480	160.166	4,2	-12
Japonya	104.934	138.265	141.750	169.218	154.843	4,1	-8
Almanya	114.714	125.205	115.376	122.570	145.448	3,8	19
Türkiye	66.327	64.972	69.756	131.219	131.618	3	0
Ara toplam	1.998.448	2.204.847	1.878.643	2.482.756	2.725.632	72	10
Diğer ülkeler	1.162.227	887.231	752.398	1.042.517	1.060.752	28	2
Genel toplam	3.160.675	3.092.078	2.631.041	3.525.273	3.786.384	100	7

Kaynak: Trademap

Yukarıdaki tabloda soruşturma konusu ürünün dünya ihracatındaki seyri yer almaktadır. Buna göre, dünya PET çips ihracatı 2021 yılından itibaren yükselmiş, dünya ihracatında ilk sırada yer alan ÇHC menşeli ihracat da küresel salgının etkilerinin yoğun yaşandığı 2020 yılı haricinde sürekli artmıştır. Anılan ülke menşeli ihracatın dünya toplam ihracatından aldığı pay 2022 yılında %20 olmuştur.

Bir pazar araştırması raporuna göre² 2022 dünya polimer pazar payları itibarıyla pazar payı en büyük bölge olan Asya Pasifik'te, polimer piyasasının 2032 yılı sonuna kadar %7,9 büyümesi öngörülmektedir. Öte yandan, dünya PET polimer pazar büyüklüğü 2022 yılında 29 milyar \$'a ulaşmış, 2023 yılı sonu itibarıyla ise pazar büyüklüğünün 30,1 milyar \$ olması öngörülmektedir. 2032 yılına kadar ise piyasanın yıllık ortalama %4,3 büyüme ile 43,97 milyar \$ seviyesine ulaşması beklenmektedir. Asya Pasifik bölgesi, 2022 yılında piyasadan aldığı %40 pay ile PET tüketiminde yine ilk sırada yer almıştır.³

Soruşturma konusu ürünün ürün ön formu olarak nitelendirilen polimer üretim kapasitesi, pet çipsin de içinde olduğu pet resin, polyester elyaf, poy ve tekstüre iplik gibi petrokimyasal yarı mamullerin üretiminde ana kapasiteyi oluşturmaktadır. Bu kapsamda, son yıllarda Uzakdoğu ülkelerinde düşük işçi maliyetlerinin de etkisiyle polyester üretim zincirine yönelik çok sayıda yeni yatırım gerçekleştirilmiş ve polimer kapasitesinde ciddi bir artış yaşanmıştır. Küresel salgının dış ticaret üzerindeki etkilerinin azalması, ürünlerin kullanıldığı nihai ürün sektörlerinde (özellikle tekstil elyaf ve filamentleri ile gıda ve içecek paketleme) talebin artması, ürünün kullanıldığı sektörlerin çeşitlenmesi ve artan çevresel kaygılar nedeniyle geri dönüştürülmüş pet çipse ve diğer petrokimya bazlı ürünlere talebin artması ve sektörün değişen tüketici tercihlerine kolay adapte olması polimer sektöründeki küresel büyümenin başlıca sebepleri olmuştur. Önümüzdeki dönemde PET polimer tüketimindeki artışın yukarıda bahsedilen faktörlerle hızlanacağı öngörülmektedir.⁴

ÇHC- Pet Cips İhracatı (Miktar: Ton)

Ülke Adı	2018	2019	2020	2021	2021 Pay %	2022	2022 Pay %	2022 Değişim %
Nijerya	130.187	168.929	108.148	167.914	24	161.727	21	-4
Vietnam	30.235	48.059	45.806	156.964	23	124.617	16	-21
Endonezya	81.324	74.025	49.080	47.314	7	70.850	9,2	50
Türkiye	8.808	28.528	19.456	30.545	4	66.540	8,6	118
BAE	998	140	7.456	34.234	5	40.825	5,3	19
Kore	15.588	32.131	14.960	23.944	3	37.531	4,9	57
Japonya	25.437	28.331	21.060	28.656	4	35.641	4,6	24

² <https://www.precedenceresearch.com/polymers-market>

³ <https://www.precedenceresearch.com/polyethylene-terephthalate-market>

⁴ <https://www.spglobal.com/commodityinsights/en/ci/products/pet-polymer-chemical-economics-handbook.html>

Ülke Adı	2018	2019	2020	2021	2021 Pay %	2022	2022 Pay %	2022 Değişim %
Bangladeş	8.008	12.968	12.180	31.070	5	34.933	4,5	12
Pakistan	3.475	12.754	6.083	12.024	2	29.592	3,8	146
Çin Tayvanı	613	779	5.003	32.425	5	28.361	3,7	-13
Ara toplam	304.673	406.644	289.232	565.090	82	630.617	82	12
Diğer ülkeler	124.886	132.109	104.995	121.148	18	143.044	18	18
Dünya	429.559	538.753	394.227	686.238	100	773.661	100	13

Kaynak: Trademap

Trade map verilerinin yer aldığı yukarıdaki tabloda, dünyanın en büyük pet cips ihracatçısı ÇHC'nin ihracatında yer alan ülke payları gösterilmektedir. Buna göre, ülkemiz ÇHC'nin soruşturma konusu ürün ihracatında 2022 itibarıyla 4 üncü sırada yer almakta olup 2018-2022 yılları arasında, ÇHC'nin Türkiye'ye ihracatı küresel salgının etkilerinin hakim olduğu 2020 yılı haricinde sürekli artmış, artış oranı 2022'de %118 olarak gerçekleşmiştir. Wood Mckenzie Raporuna göre Çin'in petrokimya sektörü beklenmedik bir kapasite artışı yaşamaktadır. Buna göre, salgın nedeniyle azalan talep ve salgının polimer tedarik zincirinde neden olduğu kısıtlar ile söz konusu ülke menşeli ürünlerin enerji tasarrufu, sürdürülebilirlik ve karbon-nötr gibi bazı küresel hedefleri sağlayamaması nedeniyle anılan ülkede kapasite fazlası oluşmaya devam etmektedir.⁵ Bu kapsamda, mevcut korunma önleminin uygulama süresi sonunda uzatılmaması durumunda Uzakdoğu ülkeleri menşeli ürünler başta olmak üzere ülkemize artan miktarlarda ithal PET cips gireceği değerlendirilmektedir.

6.2. Yerli Üreticinin Piyasa Koşullarına İtibak Durumuna İlişkin Kanıtlar

Başvuru sahibi yerli üreticinin;

- Korunma önleminin uygulamaya konulduğu dönemde devreye aldığı yeni üretim teknolojisine sahip MTR (Melt to Resin) tesisiyle kapasite artışı sağladığı, bu yolla üretim maliyetlerinde avantaj sağlamaya başladığı, tesislerinde yapılan incelemelerde tespit edilmiştir. Başvuru sahibi firma ayrıca ilave 330.000 ton/yıl kapasiteli pet cips tesisi yatırımını 2024 yılında devreye almayı planlanmaktadır. Kapasite artırım planlarının tamamlanmasının akabinde firma, özellikli ürünlerin üretimine ağırlık vermeyi planlamaktadır.
- Hammadde maliyetlerini azaltmak amacıyla soruşturma konusu ürünün ana girdisi PTA üretimine ilişkin aldığı yatırım kararı neticesinde, 1.600.000 ton/yıl kapasiteli PTA üretim tesisinin inşasına başlanmış olup PTA üretiminin de 2024 yılında başlaması planlanmaktadır.
- Adana'nın Yumurtalık ilçesinde 11.000 dönümlük alanda CTC, Polipropilen (PP), Polietilen (PE), Polivinil Klörür (PVC), PTA, MEG ve polimer üretim tesisi kurma planlaması olup söz konusu yatırıma ilişkin arazi alımı tamamlanmıştır.
- Üretim maliyetlerini düşürme çalışmaları kapsamında Adana merkez sahasındaki binalarının çatılarına GES (Güneş Enerji Sistemi) kurulumu tamamlanmış olup söz konusu yatırımın 2024 yılında devreye alınması planlanmaktadır. Ayrıca, 2024 yılında devreye girmek üzere Gaziantep'te GES kurulumu planlanmaktadır.

⁵ <https://www.woodmac.com/reports/chemicals-what-are-the-challenges-and-opportunities-for-chinas-petrochemicals-150160647/>

Firmanın gerek yeni yatırım kararlarıyla gerek yeni üretim ve ürün geliştirme süreçleriyle, gerekse üretim maliyetlerini düşürmeye yönelik hammadde üretimi ve yeni tesislerde geliştirilmiş üretim teknolojisinin hayata geçirilmesi çalışmalarıyla, korunma önleminin uygulandığı dönemde yurt içi piyasada rekabet gücünü arttırmaya başladığı anlaşılmaktadır.

7. SONUÇ

Soruşturma konusu ürünün ithalatı korunma önlemi uygulanmaya başlanan 2020 yılının ardından 2022 yılında yeniden artmış, bu yılda ithalatın yerli üretime oranı ile toplam tüketimden aldığı pay da yükselmiştir. Ayrıca, kati ithalatın toplam ithalat içerisindeki payı 2022 yılından itibaren artmıştır. Yerli üreticinin verimlilik, kârlılık ve dönem sonu stok göstergelerinde de 2022 yılında yeniden bozulmalar meydana gelmiştir. Söz konusu göstergelerdeki bozulmalar 2023'ün ilk yarısında da devam ederken bu dönemde üreticinin ayrıca üretim ve yurt içi satış göstergelerinde bozulmalar oluşmuştur. Bu kapsamda, ithalatın yeniden artışı ile eşzamanlı yerli üretim dalının ekonomik göstergelerinde oluşmaya başlayan bozulma 2023 yılında devam etmektedir.

İthal birim fiyatlarının son dönemde yerli üreticinin yurt içi satış fiyatlarını baskıladığı ve üreticinin yurt içi satışlarında zarar etme yoluyla piyasa paylarını muhafaza etmeye çalıştığı görülmektedir. Ayrıca, önemli tedarikçiler açısından ülkemizin ciddi bir ihraç pazarı olduğu ve mevcut önlemin uygulama sonunda uzatılmaması durumunda özellikle Uzakdoğu ülkeli menşeli ithalat başta olmak üzere ithalatın ülkemize artan miktarlarda yöneleceği değerlendirilmektedir.

Diğer yandan yerli üreticilerin korunma önleminin uygulanmayacağı bir rekabet ortamına intibak yolunda soruşturma konusu ürünün üretim kapasitesini artırmaya ve üretimde kullanılan hammaddelerin üretimine yönelik yeni yatırımlar başlattığı, yeni kurulan işletmelerde kullanılan yeni üretim teknolojileri ile enerji verimliliğini sağlamaya yönelik çalışmalarla maliyetlerini azaltmaya yöneldiği ve ürün geliştirme faaliyetleri geliştirdiği tespit edilmiştir. Öte yandan, yerli üreticinin rekabetçilik düzeylerini artırmak adına devam ettirdiği yatırım ve faaliyetlerin sonuç vermesi için zamana ihtiyaç olduğu anlaşılmaktadır. Bu kapsamda, mevcut önlemin devamının ciddi zararı önlemek için korunma önleminin gerekli olmaya devam ettiği anlaşılmaktadır.

Bu itibarla, uygulanmakta olan korunma önleminin süresinin uzatılması için Korunma Önlemleri Anlaşması'nın 7.2 ve İthalatta Korunma Önlemleri Yönetmeliğinin 11.3 maddelerinde belirtilen koşulların sağlandığı ve söz konusu önlemin 3 yıl süreyle aşağıda gösterilen miktarda uygulanmasının uygun olduğu değerlendirilmektedir.

GTİP	EK MALİ YÜKÜMLÜLÜK (S/Kg)		
	1. Dönem	2. Dönem	3. Dönem
	13/12/2023-12/12/2024	13/12/2024-12/12/2025	13/12/2025-12/12/2026
3907.69.00.00.00	0,054	0,052	0,050

Ek-1a: İlgili Taraflar

NO	İLGİLİ TARAF TÜRÜ	ÜLKE	ÜN VAN
1	Diğer	AB Delegasyonu	AB Delegasyonu
2	Diğer	Çin Tayvanı	Taipei Ekonomi ve Kültür Misyonu
3	Diğer	Fas	Fas Sanayi ve Ticaret Bakanlığı
4	İhracatçı/Üretici	Malezya	Recron (Malaysia) Sdn Bhd
5	İhracatçı/Üretici	Hindistan	Reliance Industries Limited
6	İthalatçı	Türkiye	Kordsa Tekstil A.Ş.
7	Meslek Kuruluşu	Türkiye	İTHİB (İstanbul Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliği)

Ek-1b: Ülkeler İtibarıyla İthalat İstatistikleri (Miktar-Değer)

İTHALATÇI ÜLKELER	Miktar (Ton)							Değer (Bin \$)						
	2018	2019	2020	2021	2022	2022 (1-9)	2023 (1-9)	2018	2019	2020	2021	2022	2022 (1-9)	2023 (1-9)
Çin	8.545	23.148	19.382	19.843	59.942	46.612	32.464	10.897	26.106	18.957	22.549	82.797	65.480	36.711
Malezya	13.585	28.497	42.060	36.306	28.916	25.972	15.074	15.842	29.096	31.797	40.498	42.023	38.395	16.202
Güney Kore	50.845	39.377	23.589	22.237	19.712	19.263	3.612	62.607	45.474	19.333	22.342	29.005	28.403	4.449
Endonezya	5.380	7.360	6.780	4.540	4.111	3.788	3.260	6.440	7.716	5.347	4.971	6.232	5.800	3.480
Çorlu Avrupa Serb. Böl.	1.742	1.889	2.785	5.175	7.902	4.536	2.609	2.192	1.799	2.001	5.793	8.620	5.169	2.453
Tayland	1.019	2.860	1.482	1.020	1.127	1.120	1.102	1.459	4.415	2.151	1.686	1.947	1.924	1.450
Almanya	9.676	9.797	8.022	7.764	5.715	4.419	853	13.573	12.249	8.253	9.960	9.852	7.453	2.099
Cezayir	0	0	0	0	332	232	650	0	0	0	0	135	106	192
İspanya	0	1	8	94	364	180	509	0	1	41	92	355	269	388
Uganda	0	0	0	24	2.112	1.799	482	0	0	0	20	1.682	1.435	327
Lübnan	0	519	738	1.366	1.387	1.365	438	0	337	397	947	1.248	1.230	259
Hırvatistan	0	0	0	20	0	0	353	0	0	0	15	0	0	207
Avusturya	0,5	24	3	8	106	3	209	1	39	6	9	196	5	346
Hindistan	4.992	5.440	9.007	2.737	3.212	2.881	187	6.077	5.802	6.171	3.072	4.984	4.463	208
Nijerya	0	0	0	0,001	69	69	121	0	0	0	0	73	73	82
Irak	0	284	25	13	472	472	107	0	239	12	7	189	189	66
Etiyopya	0	761	0	363	375	375	101	0	491	0	241	347	347	82
İtalya	0,03	79	356	171	186	120	65	1	48	202	122	120	82	44
Gana	0	0	0	0	0	0	61	0	0	0	0	0	0	35
Arnavutluk	0	0	0	2	37	37	47	0	0	0	2	28	28	31
Ara toplam	95.785	120.036	114.236	101.684	136.077	113.244	62.302	119.088	133.814	94.667	112.326	189.833	160.852	69.112
Diğer	6.317	3.176	9.800	10.527	4.053	3.243	213	7.786	3.376	7.397	10.753	3.697	2.987	615
Genel Toplam	102.103	123.212	124.036	112.211	140.130	116.487	62.515	126.875	137.190	102.064	123.079	193.530	163.839	69.727

Ek-1b: Ülkeler İtibarıyla İthalat İstatistikleri (Birim Fiyat-Miktar %)

İTHALATÇI ÜLKELER	Miktar Pay%							B.F. (Dolar/kg)						
	2018	2019	2020	2021	2022	2022 (1-9)	2023 (1-9)	2018	2019	2020	2021	2022	2022 (1-9)	2023 (1-9)
Çin	8%	19%	16%	18%	43%	40%	52%	1,28	1,13	0,98	1,14	1,38	1,40	1,13
Malezya	13%	23%	34%	32%	21%	22%	24%	1,17	1,02	0,76	1,12	1,45	1,48	1,07
Güney Kore	50%	32%	19%	20%	14%	17%	6%	1,23	1,15	0,82	1,00	1,47	1,47	1,23
Endonezya	5%	6%	5%	4%	3%	3%	5%	1,20	1,05	0,79	1,09	1,52	1,53	1,07
Çorlu Avrupa Serb. Böl.	2%	2%	2%	5%	6%	4%	4%	1,26	0,95	0,72	1,12	1,09	1,14	0,94
Tayland	1%	2%	1%	1%	1%	1%	2%	1,43	1,54	1,45	1,65	1,73	1,72	1,32
Almanya	9%	8%	6%	7%	4%	4%	1,4%	1,40	1,25	1,03	1,28	1,72	1,69	2,46
Cezayir	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,2%	0,2%	1,0%					0,41	0,46	0,30
İspanya	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	0,3%	0,2%	0,8%		0,69	4,89	0,98	0,98	1,49	0,76
Uganda	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	2%	2%	0,8%				0,85	0,80	0,80	0,68
Lübnan	0,0%	0,4%	1%	1%	1%	1%	0,7%		0,65	0,54	0,69	0,90	0,90	0,59
Hırvatistan	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,6%				0,73			0,59
Avusturya	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	0,0%	0,3%	1,42	1,60	1,80	1,14	1,84	1,93	1,66
Hindistan	5%	4%	7%	2%	2%	2%	0,3%	1,22	1,07	0,69	1,12	1,55	1,55	1,11
Nijerya	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	0,2%				2,00	1,05	1,05	0,68
Irak	0,0%	0,2%	0,0%	0,0%	0,3%	0,4%	0,2%		0,84	0,47	0,55	0,40	0,40	0,61
Etiyopya	0,0%	1%	0,0%	0,3%	0,3%	0,3%	0,2%		0,65		0,66	0,92	0,92	0,81
İtalya	0,0%	0,1%	0,3%	0,2%	0,1%	0,1%	0,1%	41,88	0,61	0,57	0,71	0,65	0,68	0,68
Gana	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%							0,57
Arnavutluk	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%				1,06	0,76	0,76	0,66
Ara toplam	94%	97%	92%	91%	97%	97%	100%	1,24	1,11	0,83	1,10	1,40	1,42	1,11
Diğer	6%	3%	8%	9%	3%	3%	0%	1,23	1,06	0,75	1,02	0,91	0,92	2,89
Genel Toplam	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	1,24	1,11	0,82	1,10	1,38	1,41	1,12

Ek-1c: Yerli Üretimin Ekonomik Göstergeleri

Gösterge	Birim	2018	2019	2020	2021	2022	2022/6	2023/6
Yurt içi tüketim	Endeks	100	136	173	222	242	100	75
Genel ithalat	Ton	102.103	123.212	124.036	112.211	140.130	87.224	40.597
DİR kapsamı ithalat	Ton	26.271	65.355	53.443	67.194	78.148	46.726	22.394
Kati ithalat	Ton	75.832	57.857	70.593	45.017	61.981	40.498	18.203
İthalatın piyasa payı	Endeks	100	88	70	49	57	100	62
Yerli üretimin piyasa payı	Endeks	100	126	168	216	199	100	125
İthalatın yerli üretime oranı	Endeks	100	92	67	38	46	100	56
Genel ithalat B.F.	\$/kg	1,24	1,11	0,82	1,10	1,38	1,39	1,10
DİR B.F.	\$/kg	1,28	1,12	0,86	1,07	1,40	1,41	1,07
Kati ithalat B.F.	\$/kg	1,23	1,10	0,79	1,14	1,36	1,36	1,14
Üretim	Endeks	100	131	182	290	301	100	83
Yurt içi satışlar	Endeks	100	174	327	551	556	100	94
Dikey Kullanım	Endeks	100	86	86	95	79	100	33
Kapasite	Endeks	100	149	292	716	705	100	97
KKO	Endeks	100	88	62	40	43	100	86
Verimlilik	Endeks	100	106	108	136	117	100	79
Kârlılık	Endeks	100	32	72	75	54	100	-18
Stoklar	Endeks	100	240	328	93	410	100	234
İşçi Sayısı	Endeks	100	124	169	213	257	100	106

Ek 1-d: Önlemden Muaf Tutulacak GYÜ Listesi

Afganistan, Angola, Antigua ve Barbuda, Arjantin, Arnavutluk, Azerbaycan, Bangladeş, Barbados, Belarus, Belize, Benin, Bolivya, Bosna Hersek, Botswana, Brezilya, Burkina Faso, Burundi, Butan, Cezayir, Cibuti, Cook Adaları, Çad Cumhuriyeti, Kongo Dem. Cum., Dominik Cumhuriyeti, Dominika, Ekvator Cumhuriyeti, Ekvator Ginesi, El Salvador, Eritre, Esvatini Krallığı, Etiyopya, Fas, Fiji Cumhuriyeti, Fildişi Sahili, Filipinler, Filistin, Fransız Polinezyası, Gabon, Gambiya, Gana, Gine, Gine-Bissau, Grenada, Guatemala, Guyana, Güney Afrika, Güney Sudan, Gürcistan, Haiti, Honduras, Irak, İran, Jamaika, Kamboçya, Kamerun, Cabo Verde, Karadağ, Kazakistan, Kenya, Kırgızistan, Kiribati, Kolombiya, Komorlar Birliği, Kongo Cumhuriyeti, Kosova, Kosta Rika, Kuzey Kore, Küba, Laos, Lesotho, Liberya, Libya, Lübnan, Madagaskar, Kuzey Makedonya, Malavi, Maldivler, Mali, Marshall Adaları, Mozambik, Meksika, Mısır, Mikronezya, Moğolistan, Moldova, Montserrat, Moritanya, Morityus, Burma (Birmanya/Myanmar), Namibya, Nauru, Nepal, Nijer, Nijerya Federal Cumhuriyeti, Nikaragua, Niue, Orta Afrika Cumhuriyeti, Özbekistan, Pakistan, Palau, Panama, Papua Yeni Gine, Paraguay, Peru, Ruanda, Rusya Federasyonu, Bağımsız Samoa Devleti, Sao Tome ve Principe, Senegal, Seyşeller, Sırbistan, Sierra Leone, Solomon Adaları, Somali, Sri Lanka, St.Kitts ve Nevis, St.Lucia, St.Vincent ve Grenadinler, Sudan, Surinam, Şili, Tacikistan, Tanzanya, Tayland, Doğu Timor, Togo, Tonga Krallığı, Trinidad ve Tobago, Tunus, Tuvalu, Türkmenistan, Uganda, Umman, Uruguay, Ürdün, Vanuatu, Venezuela, Vietnam, Yemen, Zambiya, Zimbabve.